

ถอดบทเรียน

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

“ระดับอยู่ดี กินดี”

บ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว

อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

โดย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสามโคก

โทร ๐-๒๕๙๓-๑๙๖๙

คำนำ

เอกสาร “การถอดบทเรียน ตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับ อยู่ดี
กินดี” ของบ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี” จัดทำขึ้นเพื่อ เป็นการสรุปผล
การจัดกิจกรรมตามโครงการตั้งแต่ต้น จนจบ เพื่อรวบรวมสรุปผลการดำเนินการตามโครงการในแต่ละเวที
การจัดกิจกรรม ซึ่งในการดำเนินการนั้น ได้มีการดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอน ตาม “แนวทางการ
ดำเนินการกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๕๔”

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสามโคก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสาร ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์
ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกคน ซึ่งได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการ แล้ว
มาสรุปผลการดำเนินงาน ทบทวนกิจกรรม และสิ่งที่หมู่บ้านชุมชนได้รับ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมใน
การสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชนต่อไป

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสามโคก
กรกฎาคม ๒๕๕๔

บ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว อำเภอ สามโคก จังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

บ้านจิว เป็นชื่อหมู่บ้านหนึ่ง ของตำบลบ้านจิว ในเขตอำเภอ สามโคก จังหวัดปทุมธานี ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำพระยา บ้านจิวมีเรื่องน่าศึกษาทั้งในด้าน ประวัติศาสตร์ ศาสนา และวรรณคดี สันนิษฐานว่า ในทุ่งนี้ น่าจะเป็นเมืองที่มีความเจริญ มาก่อน ในหมู่บ้านนี้ มีสภาพเป็นที่ดอน มีต้นจิวขึ้นเต็มไปหมด เขาจึงเรียกกันว่า "บ้านจิว " ด้วยความเป็นป่าของต้นจิวนี้เอง ชาวบ้านที่นับถือพระพุทธศาสนาได้มีศรัทธา อย่างแรงกล้า ช่วยกันสร้างวัดขึ้นมาวัดหนึ่งห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยาลึกเข้าไปในป่าของต้น จิว และให้ชื่อว่า "วัดป่าจิว" เพื่อ เป็นการเตือนสติของคนที่จะประพฤติชั่วผิดลูกผิดเมียเขา เพราะในคติทางศาสนาพุทธถือ ว่า ผู้ใดก็ตามที่ล่วงละเมิด กระทำชู้กับเมียหรือผัวของคนอื่นถือว่าเป็นความผิด อย่างร้ายแรง เป็นบาปหนัก เมื่อตายไปจะตกนรกอเวจีและต้องปีนต้นจิวในเมืองนรก คนโบราณจึงกลัวกันนักหนา ไม่ยอมเป็นชู้กับผัวเมียคนอื่นอย่างเด็ดขาด เพราะเขากลัวบาปกลัวกรรมเหลือเกิน ส่วนใหญ่จะมีผัวเดียว เมียเดียว จะไม่ประพฤตินอกใจกันในครอบครัว มีแต่ความสุข ความอบอุ่น ปัญหาการหย่าร้าง ก็เกิดน้อยกว่าสมัยนี้

สุนทรภู่แต่งเรื่อง ขึ้นไปตามแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อไปถึงหมู่บ้านจิวเห็นต้นจิวขึ้นเป็นป่า ก็ตกใจ เพราะแลขึ้นไปมีแต่ต้นจิวทั้งนั้น ทำให้เกิดจินตนาการ แล้ว บันทึกไว้เป็นกลอนในนิราศภูเขาทองตอนหนึ่ง ว่า

"ถึงบ้านจิวเห็นแต่จิวละ ลิวสูง
ไม่เห็นฝูงสัตว์ลิงกิงพฤษา
ด้วยหนามครกกระดาด
นิกก็น่ากลัวหนามขามขามใจ
จิว นรกลีบหอกองคูลีแหลม
ตั้งขวากแซมเสียม แซกแตกไส
ใครทำซู้คู้ท่านครั้น บรรลัย
ก็ต้องไปป็นต้นนำชนพอง "

บริเวณวัดป่าจิว ทางด้านทิศหน้าติด ต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยามีวัดอยู่ ๒ วัด ด้าน ทิศเหนือชื่อ วัดนางหยาด และด้านทิศใต้ ชื่อ วัดพญาเมือง วัดทั้งสองวัดนี้เป็นวัดเก่าแก่มาก คงจะสร้างสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีหรือก่อนหน้านั้นก็ได้ เพราะตามที่ คนเก่าเล่าสืบต่อกันมาว่า ตรงวัดพญาเมืองนี้ แต่เดิมเป็นที่ตั้งเมืองสามโคกมี ความเจริญรุ่งเรืองมาช้านาน เป็นด่านซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าก่อนเข้ากรุงศรีอยุธยา ในท่งนี้แต่ก่อนก็เรียกท่งพญาเมือง มีอาณาเขต กว้างขวาง

วัดนางหยาด

เวลานี้ วัดพญาเมืองกับวัดนางหยาด กลายเป็นวัดร้าง ไปนานแล้ว คงเหลือแต่วัดป่าจิววัดเดียว อาณาเขตของวัดพญาเมืองกับวัดนางหยาด จึง มารวมกับวัดป่าจิว ทำให้บริเวณของวัดป่าจิวกว้างขวางยิ่งขึ้นเมื่อความเจริญเข้ามา ความเป็นป่าก็หมดไป บ้านจิวจึงไม่ มีจิวหลงเหลือให้เห็นเช่นแต่ก่อน ความกลัวหนามจิวจึงหมดไปด้วย

สถานที่ตั้ง

บ้านจิว หมู่ที่ ๓ มีพื้นที่ทั้งหมด ๖๗๐ ไร่ ตั้งอยู่ในเขต อบต.บ้านจิว

อาณาเขตของตำบลบ้านจิว

- ทิศเหนือ ติดกับหมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านจิว วัดศาลาแดงเหนือ ตำบลเชียงรากน้อย
- ทิศใต้ ติดกับคลองคู หมู่ที่ ๔ ,๕ ตำบลบ้านจิว
- ทิศตะวันออก ติดกับ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านจิว และตำบลเชียงรากใหญ่
- ทิศตะวันตก ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา

ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ลักษณะภูมิอากาศ โดยทั่วไปจัดอยู่ในภูมิอากาศร้อนชื้น จะมี ๓ ฤดู คือฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อากาศจะร้อนจัดประมาณ ๒ เดือน คือเดือนมีนาคม – เดือนเมษายนของทุกปี ปริมาณฝนโดยเฉลี่ยปานกลาง มีน้ำมากในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้ง น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา คูคลองต่างๆ มีปริมาณน้ำเพียงพอในการทำการเกษตร

สภาพทางสังคม

การจัดการปกครอง บ้านจิว หมู่ที่ ๓

มีผู้ใหญ่บ้านคนแรกชื่อ	นายเกี้ยว	ไม่มีนามสกุล
คนที่ ๒ คือ	นายสน	พงศิลป์
คนที่ ๓ คือ	นายแก่น	แสงน้ำ เป็นคุณปู่ ของอาจารย์อุดม แสงน้ำ
คนที่ ๔ คือ	นายสิทธิ์	แสงแดง
คนที่ ๕ คือ	นายเกษม	ต้นสาย
คนที่ ๖ คือ	นายชาญ	พงเพชร
คนที่ ๗ คนปัจจุบัน คือ	นางลำจวน	พงเพชร

บ้านจิว หมู่ที่ ๓ เป็นหนึ่งในจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๕ หมู่บ้าน ของตำบลบ้านจิว อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสามโคก

การคมนาคม

หมู่บ้านอยู่ห่างจากอำเภอ ๑๒ กิโลเมตร
ถนนภายในหมู่บ้าน ๒ สาย แยกเป็น
ถนนลาดยางสายศูนย์ศิลปะชีพ-เชียงรากน้อย ๑ สาย ระยะทาง ๑,๐๐๐ เมตร
ถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน มีทุกซอย

เส้นทางเข้าสู่สถานที่สำคัญ

สามารถเดินทางเข้าชมหมู่บ้านได้โดยรถยนต์สะดวก เพราะมีถนนเข้าถึงหมู่บ้าน ห่างจากตัวจังหวัดปทุมธานี เพียง ๑๒ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ๒๕ นาที ค่ารถ ๙ บาท

หรือถ้านั่งเรือข้ามฟากจากท่าวัดสุราษฎร์รังสรรค์ (วัดดอน) อำเภอสามโคก ขึ้นท่าโรงเรียนวัดป่าจิว (หรือวัดนางหยาด) ใช้เวลาเดินทางเพียง ๕ นาที ค่าเรือ ๒๐ บาท

แหล่งน้ำที่สำคัญ

แหล่งน้ำที่สำคัญของหมู่บ้านมี แม่น้ำเจ้าพระยา คลองจั่ว และคลองวัดป่าจั่ว ใช้ในการทำการเกษตร และเลี้ยงปลาเพื่อการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและขยายพันธุ์ปลา

ไฟฟ้า จำนวนครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้ครบ ๑๕๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

น้ำประปา จำนวนครัวเรือนมีน้ำประปาใช้ จำนวน ๑๕๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

จำนวนครัวเรือน ๑๕๒ ครัวเรือน

จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๕๕๖ คน แยกเป็น ชาย ๒๕๑ คน หญิง ๓๐๕ คน

สภาพทางเศรษฐกิจ

หมู่บ้านจั่ว มีรายได้ ๓๓,๘๔๕,๔๔๒ บาท/ปี รายจ่าย ๒๕,๖๓๘,๙๙๕ บาท/ปี

รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี ๒๕๕๔) จำนวน ๖๑,๓๑๗ บาท/คน/ปี

การประกอบอาชีพ

อาชีพหลักของครัวเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพรอง ค้าขาย

ช่วงอายุประชากร	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
ไม่มีอาชีพ	๓๓	๖๖	๙๙
นักเรียน/นักศึกษา	๕๘	๕๔	๑๑๒
ทำนา	๐	๐	๐
ทำสวน	๑	๓	๔
รับราชการ	๘	๑๐	๑๘
พนักงานวิสาหกิจ	๑	๐	๑
พนักงานบริษัท	๒๖	๓๖	๖๒
รับจ้างทั่วไป	๑๒๒	๘๐	๒๐๒
ค้าขาย	๑๕	๒๒	๓๗
ธุรกิจส่วนตัว	๔	๔	๘
อื่นๆ ไม่ระบุอาชีพ	๒๗	๓๒	๕๙

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

กลุ่มอาชีพสตรีทำขนม /ทำน้ำพริก นางลำจวน พวงเพ็ชร เป็นประธาน จัดตั้งเมื่อ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ สมาชิก ๒๐ คน เงินทุนหมุนเวียน ๕,๐๐๐ บาท วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับแม่บ้านที่ว่างงาน มีรายได้น้อย ได้ประกอบอาชีพ มีงานทำ กิจกรรมกลุ่ม ทำขนมปังไส้ต่างๆ น้ำพริกแกง กาแฟ กวยเตี๋ยว ส้มตำ/ไก่ย่าง สมาชิกกลุ่มมีรายได้จากการประกอบอาชีพเฉลี่ย คนละประมาณ ๓,๐๐๐-๕,๐๐๐ บาท/เดือน

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

ประเพณีวัฒนธรรม ชาวบ้านจิว มีพระพุทธศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ครั้วเรือนทุกครั้วเรือนนับถือศาสนาพุทธ และมีการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน และมีวิถีชีวิตแบบแบ่งปันเอื้ออาทร

❖ ประเพณีตักบาตรตามตรอก

ทำบุญตักบาตรพระฉันท์เอกา ทำหลังวันเข้าพรรษา ๑ วัน คือวันแรม ๒ ค่ำเดือน ๘ ชาวบ้านจะนำอาหารแห้งใส่บาตรพระที่มาจากบิณฑบาตตามซอยของหมู่บ้าน ซึ่งชาวบ้านจะเรียกว่า ”ตรอก” และเรียกการใส่บาตรนี้ว่า “ใส่บาตรพระจำตรอก” พระบิณฑบาตแล้ว กลับวัดจะต้องฉันท์อาหารในบาตรเพียง ๑ มื้อเท่านั้น และจะต้องฉันท์ถึงวันแรม ๗ ค่ำเดือน ๘ จึงจะถือว่าครบ แต่ถ้าพระภิกษุรูปใดไม่สบาย ก็สามารถออกจากเอกาได้ (รวมเวลา ๖ วัน)

❖ ประเพณีจุดลูกหนู

กระทำในงานฉาบปัดกิจศพของพระสงฆ์ชาวรามัญ

❖ ประเพณีสงกรานต์

ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ วันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ของทุกปี
ก่อนพระเจดีย์ทราย

❖ ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

กระทำในช่วงขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ (วันพระกลางเดือน ๑๐)

❖ ประเพณีทำบุญวันสารท

ตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ (วันพระสิ้นเดือนสิบ)

❖ ประเพณีตักบาตรพระร้อย

เริ่มในช่วงเทศกาลออกพรรษา แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๑

❖ ประเพณีลอยกระทง

ในช่วงเทศกาลเดือน ๑๒ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๒ (พฤศจิกายน) ของทุกปี

❖ ประเพณีวันสำคัญทางศาสนา

วันมาฆบูชา วันเพ็ญ เดือน ๓ (ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๓) ของทุกปี

วันวิสาขบูชา วันเพ็ญ เดือน ๖ (ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖) ของทุกปี

วันอาสาฬหบูชา (ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๘) วันเข้าพรรษา (แรม ๑ ค่ำเดือน ๘)

❖ ประเพณี ทำบุญบ้าน งานแต่ง งานบวช งานศพ (มีตลอดทั้งปี)

สถานที่สำคัญ/บริการ/แหล่งท่องเที่ยว ของหมู่บ้าน

วัดนางหยาด นามผู้สร้างคือ นางหยาด

และในวัดนางหยาดยังมีวัดร้างอีก คือ วัดพญาเมือง ซึ่งวัดปัจจุบันทั้งวัด

นางหยาดวัดพญาเมือง อยู่ในความดูแลของวัดป่าจิว

วัดป่าจิว มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึ่งทางใจ คือ

- หลวงพ่อเกตุสมุทฺห มีประวัติความเป็นมา คือ มีชาวประมงคนไทยและอิสลามไปหาปลาด้วยกัน โดยการลงเบ็ดตามลำน้ำเจ้าพระยา และชาวประมงอิสลามได้เกี่ยวฐานพระขึ้นมาชาวประมงอิสลามพยายามสลัดพระให้หลุดจากเบ็ด แต่คนไทยชื่อโชนเห็นว่าเป็นพระพุทธรูป จึงให้เกี่ยวขึ้นมาแล้วนำมาถวายให้กับวัดป่าจิว เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๖ ซึ่งตอนแรกนำไปวัดที่อำเภอสามโคก ประมาณ 1/2 เดือน แต่เกิดอภินิหาร ตลิ่งพัง ต้นก้ามปูล้ม พระไม่ชอบอยู่อำเภอเอาไปคืนที่วัดป่าจิว

- พระศรีอาสน์ มีชาวตำบลบ้านจิวซึ่งเป็นคนไทย ไปหาปลา กับชาวบ้านอำเภอบางไทร ไปเจอหลวงพ่อศรีอาสน์ พร้อมกับตกลงว่าจะขอนำไปบูชาไว้ที่วัดบางไทร สามปี แล้วให้นำมาไว้วัดป่าจิว ๓ ปี ทำแบบนี้อยู่หลายปี ชาวตำบลบ้านจิว อธิฐานถ้าหลวงพ่อก็มีความประสงค์ที่จะอยู่ที่วัดป่าจิวขอให้อยู่ คนไทยก็แบกหลวงพ่อกลับวัดป่าจิว ไม่ยอมคืนจนทุกวันนี้

- หลวงปู่ชม สิ่งศักดิ์ที่พึ่งทางใจ อดีตเจ้าอาวาสวัดป่าจิว ปัจจุบันศพไม่เน่าไม่เปื่อยนอนอยู่ในโลงแก้ว ที่วัดป่าจิว

มีโรงเรียนประถมศึกษาวัดป่าจิว และโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีที่๑-๖ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โรงเรียนประถมวัดป่าจิว และ โรงเรียนมัธยมสามโคก

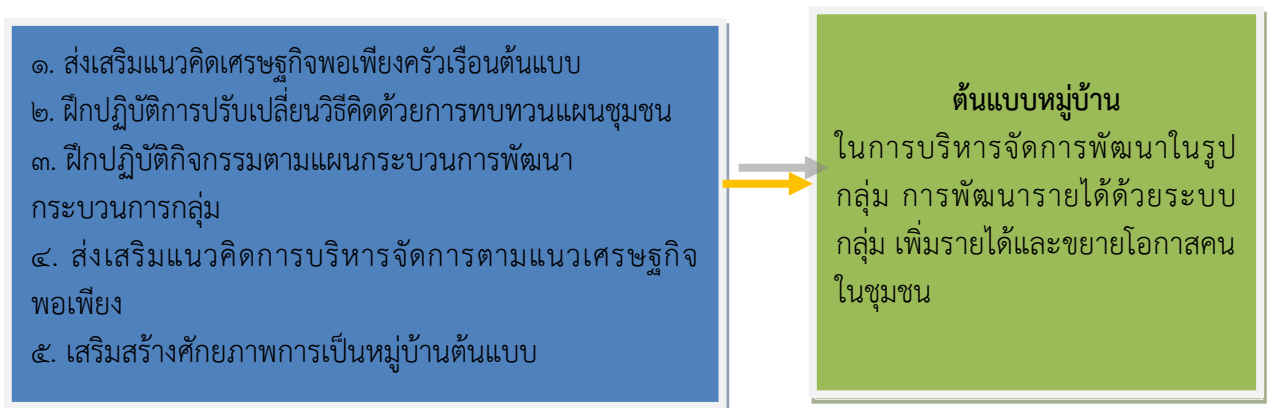

สถานีนอนามัยตำบลบ้านจิว ตั้งอยู่เลขที่ ๑/๒๒ หมู่ที่ ๓ บ้านจิว เป็นสถานีนอนามัยที่เปิดรักษาโรคทั่วไปและให้บริการตรวจรักษาโรคเรื้อรัง แก่ราษฎรตำบลบ้านจิว ประกอบไปด้วยงานส่งเสริมสุขภาพตั้งแต่ก่อนเกิด - ก่อนตาย

วิธีการ/ขั้นตอนการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
เฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา
บ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ระดับ “อยู่ดี กินดี” ของบ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก เป็นการดำเนินการตามโครงการแผนงานยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน หนึ่งในผลผลิตที่ ๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงกิจกรรมของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคง กิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมย่อยที่ ๔ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับอยู่ดี กินดี โดยมีวิธีการดำเนินการและเงื่อนไขกิจกรรม คือ

ในทางปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามโครงการ หมู่บ้านระดับ อยู่ดี กินดี ของบ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก ดังนี้

๑. อำเภอมอบหมายให้ นางวาสนา ชาตะนัย ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ รับผิดชอบตำบลบ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ปี ๒๕๕๔ เข้าร่วมอบรมโครงการสร้างวิทยากรกระบวนการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ปี ๒๕๕๔ ในวันที่ ๒๑-๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมวรบุรีอโยธยา คอนเวนชันรีสอร์ท รวม ๓ วัน

ผลการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่มีความรู้และเข้าใจแนวทางการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา และสามารถนำความรู้ที่ได้มาเป็นวิทยากรกระบวนการในการฝึกอบรมหมู่บ้านที่ตนเองรับผิดชอบได้ ได้มีการวางแผนการดำเนินงานหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องและชัดเจน

๒. อำเภอยฯ คัดเลือกและแจ้งแก่นำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓ คน เข้าร่วมอบรมโครงการสร้างแก่นนำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับจังหวัดในวันที่ ๒๕-๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยมี นางสมหมาย แสงน้ำ นางอำนาจ โลหิตหาญ และนางสำรวย พวงศิลป์

ผลการดำเนินงาน แก่นนำหมู่บ้าน ๓ ท่าน มีความรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้านได้อย่างชัดเจน แก่นนำได้ร่วมเป็นวิทยากรกระบวนการในการคัดเลือกครัวเรือนต้นแบบ เข้าร่วมโครงการฯ

๓. อำเภอฯ ประชุมชี้แจงผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี ๒๕๕๔ ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย ๓๐ ครัวเรือน

ผลการดำเนินงาน มีครัวเรือนสมัครเข้าร่วมโครงการ ทั้งหมด ๓๐ ครัวเรือน ด้วยความสมัครใจ

๔. ประชุมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนาในกลุ่มเป้าหมายในการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓๐ ครัวเรือน ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ ศูนย์เอนกประสงค์ (ศูนย์พัฒนาอาชีพ) หมู่ที่ ๓ ต.บ้านจิ้ว

ผลการดำเนินงาน ทีมวิทยากรได้ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ ให้ความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลไกในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๓ ตัวชี้วัด และ ๖x๒ และประเมินหมู่บ้านตามเกณฑ์ชี้วัด ๒๓ ตัว ร่วมกัน ผลปรากฏ หมู่บ้านไม่ผ่านเกณฑ์เรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่ง ตัวแทนครัวเรือน ทั้ง ๓๐ ครัวเรือนได้วางแผน ในการยกระดับเกณฑ์ตัวชี้วัดข้อนี้ โดยให้ตัวแทนครัวเรือนเป้าหมายจัดทำบัญชีครัวเรือน และนำไปขยายผลต่อครัวเรือน อื่นๆ

๕. กิจกรรมสาธิตการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ๒ วัน ในวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ การทำน้ำยา เอนกประสงค์ น้ำยาซักผ้า / ล้างจาน / สมุนไพรขัดผิว กิจกรรมลดรายจ่าย การปลูกผักสวนครัว สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ แดงกวาง / เมล็ดพันธุ์ถั่วฝักยาว / เมล็ดพันธุ์มะเขือ / พันธุ์พริก / เมล็ดพันธุ์ถั่วพู เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายนำไปปลูกเพื่อลด ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

ผลการดำเนินงาน ครั้วเรือนเป้าหมายมีความพึงพอใจในกิจกรรมสาธิตการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ได้มีการทำน้ำยาเอนกประสงค์ และนำกลับไปใช้ในครั้วเรือน ซึ่งก็มีการทำต่อเนื่องหลังจากอบรมเสร็จ ได้มีการนำกลับไปทำใช้เองที่บ้าน และทำจำหน่ายในศูนย์พัฒนาอาชีพของกลุ่มด้วย สำหรับการปลูกผักสวนครั้วไว้กินเอง ได้มีการแจกเมล็ดผักให้ครั้วเรือนเป้าหมายไปใช้ปลูกเพื่อไว้กินในครั้วเรือน และได้มีการขยายผลให้ครั้วเรือนนอกเป้าหมายนำไปปลูกด้วย

๖. กิจกรรมเสริมสร้างการระบบการบริหารจัดการชุมชนและการเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการสร้างความสามัคคีของหมู่บ้าน การจัดทำแผนชีวิตของครั้วเรือน ดำเนินการอบรมครั้วเรือนเป้าหมาย ๓๐ คน ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ผลการดำเนินงาน เชิญวิทยากรปลัดอำเภออาวุโส มาให้ความรู้แก่ครั้วเรือนเป้าหมาย ทำให้ครั้วเรือนมีความรู้และเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยมากขึ้น และมีความสามัคคีของหมู่บ้าน ประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานในชุมชน ยึดหลักการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังได้มีการเขียนแผนชีวิตของครั้วเรือนเป้าหมาย

๗. ศึกษาดูงานประสบการณ์พัฒนาชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงฯ ณ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติตำบลสองสลึง อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง และหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ “มั่งมี ศรีสุข” เฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา บ้านจำรุง ในวันที่ ๑๙-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ผลการดำเนินงาน จากการศึกษาดูงาน ทำให้ครั้วเรือนเป้าหมายมีการตื่นตัวในการที่จะทำกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาบางประการเนื่องจากพื้นที่ของบ้านจั่ว ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยว และชุมชนไม่เป็นชุมชนการเกษตร มีแต่เพียงกลุ่มอาชีพที่พอจะให้ดูกิจกรรมได้

๘. กิจกรรมการเรียนรู้ตนเอง และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ด้วยการฝึกปฏิบัติการปรับแผนชุมชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ผู้แทนครอบครัวพัฒนา ๓๐ คน ดำเนินการในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ผลการดำเนินงาน ครั้วเรือนมีความเข้าใจในการจัดทำแผนชุมชน เข้าร่วมเวทีประชาคม เพื่อแสดงความคิดเห็น และค้นหาปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหา และจัดทำโครงการ เพื่อให้ครอบคลุมทั้ง ๕ ด้าน สืบเนื่องจากการจัดเวทีประชาคม มีครั้วเรือนเป้าหมายในการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงฯ เข้าร่วมเวทีทุกคน

๙. กิจกรรมการจัดการความรู้วิธีการปฏิบัติการพัฒนาหมู่บ้าน ประชุมเชิงปฏิบัติการตัวแทนครอบครัวพัฒนา จำนวน ๓๐ คน เพื่อติดตาม และประเมินผลความพึงพอใจของชุมชน และการจัดการความรู้ วิธีการปฏิบัติงานที่ ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาชุมชน ดำเนินการในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ผลการดำเนินงาน จัดประชุมประชาคมตัวแทนครั้วเรือนในชุมชนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจในองค์ประกอบชี้ วัดดัชนีความสุข แต่ละองค์ประกอบ โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอธิบายทำความเข้าใจแต่ละตัวชี้วัดจนครบทุกตัว และให้ ค่าคะแนนระดับความสุข จัดเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๐-๒๐ คะแนน	ระดับความสุขต่ำ	อยู่ร้อน นอนทุกข์
๒๑-๔๐ คะแนน	ระดับความสุขค่อนข้างต่ำ	อยู่ได้ คลายทุกข์
๔๑-๖๐ คะแนน	ระดับความสุขปานกลาง	อยู่อึด นอนอุ่น
๖๑-๘๐ คะแนน	ระดับความสุขสูง	อยู่ดี มีสุข
๘๑-๑๐๐ คะแนน	ระดับความสุขที่ปรารถนา	อยู่เย็น เป็นสุข

ค่าคะแนนที่บ้านจิวประเมิน ได้ จำนวน ๙๔ คะแนน อยู่ในระดับ ๕ เป็นหมู่บ้านที่อยู่เย็น เป็นสุข

ก่อนการดำเนินงานหมู่บ้านตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับ “อยู่ดี กินดี”

บ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก ได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านต้นแบบของจังหวัด ปทุมธานี ในการดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระดับ “อยู่ดี กินดี” (ระดับ ๒) หลังจาก ดำเนินการตามโครงการมีการประเมินผลหมู่บ้านตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้าน โดยใช้เกณฑ์การประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงมหาดไทยระดับ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด และ ๑๗ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่

๑.ด้านจิตใจและสังคม ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗ ผ่านการประเมินรอบหลัง คือ ตัวชี้วัดที่ ๘

ตัวชี้วัดที่ ๑ หมู่บ้านมีความสามัคคีและความร่วมมือของคนในหมู่บ้าน

คนในหมู่บ้านมีความรัก มีความสามัคคี มีการจัดเวทีประชาคม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างน้อยปีละ ๑๒ ครั้ง และมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นประโยชน์ของชุมชน เช่น การจัดทำแผนชุมชน การจัดกิจกรรมในวันสำคัญของหมู่บ้าน วันสงกรานต์ วันพ่อ/แม่ร้อยละ ๑๐๐ ครีวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้านร้อยละ ๑๐๐ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประโยชน์ของชุมชน ร้อยละ ๑๐๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ หมู่บ้านมีข้อตกลงและกำหนดเป็นข้อปฏิบัติของหมู่บ้าน

ในชุมชนมีกฎกติการ่วมกันและทุกครัวเรือนถือปฏิบัติ ได้แก่ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน กฎกติกาข้อตกลงร่วมกันของกลุ่มกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดที่ ๓ หมู่บ้านมีกองทุนสวัสดิการ

ในหมู่บ้านคนชรา คนด้อยโอกาส ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพคนชรา จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาสโดยใช้เงินดอกผลของกองทุนหมู่บ้าน กองทุนออมวันละบาท กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์

ตัวชี้วัดที่ ๔ หมู่บ้านยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย

คนในหมู่บ้านที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งล่าสุด ร้อยละ ๑๐๐ การจัดเวทีประชาคมของหมู่บ้านมีครัวเรือนเข้าร่วมเวทีร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนในหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดที่ ๕ หมู่บ้านมีหลักคุณธรรม / จริยธรรม

คนในหมู่บ้านปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมและมารยาทไทย ร้อยละ ๑๐๐ และคนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ทุกคนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ชุมชนมีการยกย่องชมเชยบุคคลผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีต่อคนในหมู่บ้านหมู่บ้าน มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือ เกื้อกูล ยกย่องให้เกียรติ เมื่อเกิดความขัดแย้งในหมู่บ้าน สามารถแก้ไขปัญหาภายในหมู่บ้านได้

ตัวชี้วัดที่ ๖ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัย

หมู่บ้านปลอดภัยเสพติด ร้อยละ ๑๐๐ คนในหมู่บ้านไม่ติดสุราผ่านเกณฑ์ จปฐ. ข้อ ๓๒ ร้อยละ ๑๐๐ คนในหมู่บ้านไม่สูบบุหรี่ ผ่านเกณฑ์ จปฐ ข้อ ๓๓ ร้อยละ ๙๘.๔ คนในหมู่บ้านไม่ติดการพนัน ร้อยละ ๑๐๐ ส่งเสริมไม่ดื่มเหล้าในช่วงเทศกาลวันสำคัญ ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านมีความอบอุ่นผ่านเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละ ๑๐๐

ตัวชี้วัดที่ ๗ คนในหมู่บ้านมีความเชื่อในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คนในหมู่บ้านได้เรียนรู้ เข้าใจ และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปฏิบัติเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ในการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ และขยายผล (มีการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก ใช้ทุกอย่างที่ทำ ทำทุกอย่างที่ใช้) เช่น การทำนํ้ายาเอนกประสงค์ใช้เอง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน การดูแลแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าบ้านของตนเอง ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ/ลำคลอง การดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ช่วยเหลือ แบ่งปัน เอื้ออาทร

ตัวชี้วัดที่ ๘ มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

คนในครัวเรือนมีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เป็นประจำ ร้อยละ ๕๐ ของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งกิจกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ครัวเรือนเป้าหมายได้มีการศึกษา และเริ่มทำบัญชีครัวเรือน และขยายผล

แล้ว โดยได้มีการสนับสนุนแบบการทำบัญชีครัวเรือนให้ทุกครัวเรือน และขยายผลให้ครัวเรือนข้างเคียงด้วย

๒. ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ ๙,๑๐,๑๑,๑๒

ตัวชี้วัดที่ ๙ หมู่บ้านมีกิจกรรมลดรายจ่ายและสร้างรายได้

คนในหมู่บ้านมีการทำกิจกรรมเพื่อลดรายจ่ายในชีวิตประจำวัน และสามารถสร้างรายได้ เพิ่มจากกิจกรรมดังกล่าวได้แก่การปลูกพืชผักสวนครัว การลดค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ การทำน้ายาล้างจาน/ซักผ้า ผงซักฟอก/สบู่ การสนับสนุนกิจกรรมอาชีพแก่กลุ่มสตรี ได้แก่การผลิตน้ำพริกแกง ขนมอบะเกอริ น้ำกาแพโบราณ บะหมี่เกี๊ยว ส้มตำ/ของอบ-ย่าง

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ หมู่บ้านมีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพหลักของหมู่บ้าน

คนในหมู่บ้านมีการเรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนาการประกอบอาชีพร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งในด้าน การผลิต การตลาด การจัดการ และเงินทุน เพื่อให้ได้ผลผลิตมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น ครัวเรือนในหมู่ที่ ๓ บ้านจิว เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆในหมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๑๐๐ และกลุ่มต่างๆ มีการพัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ หมู่บ้านมีกิจกรรมการออมที่หลากหลาย

หมู่บ้านมีการส่งเสริมให้คนในหมู่บ้านเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ กลุ่มออมวันละบาท กลุ่มออมทรัพย์เงินล้าน กองทุนปุย กลุ่มผู้ใช้น้ำ

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ หมู่บ้านมีการดำเนินงานในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน

หมู่บ้าน มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยยื่นขอจด ทะเบียน เป็นวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ กิจกรรม ได้แก่ การทำน้ำพริกแกง ขนมอบะเกอริ กาแพโบราณ บะหมี่/เกี๊ยว ข้าวหมูแดง ข้าวมันไก่ ส้มตำ/ของอบ-ย่าง

๓. ด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ ๑๓,๑๔,๑๕,๑๖,๑๗,๑๘,๑๙

ตัวชี้วัดที่ ๑๓ มีข้อมูลของชุมชน

มีกระบวนการจัดเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่างๆของชุมชน มีศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านนายสนิท พวงผกา ที่ศูนย์เรียนรู้ประจำตำบลหมู่ที่ ๓ บ้านจิว ด้านอาชีพ และเอกสารความรู้ต่างๆ

ตัวชี้วัดที่ ๑๔ มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลชุมชน และแผนชุมชน

ใช้ข้อมูลของหมู่บ้านในกระบวนการจัดทำแผนชุมชน ซึ่งเป็นแผนที่แสดงถึงทิศทาง แนวทางวิธีการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาหมู่บ้าน เช่น ข้อมูล จปฐ. ข้อมูล กชช.๒ ค. หมู่บ้านสามารถนำแผนพัฒนาหมู่บ้านไปทำจริงได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ๓๐

ตัวชี้วัดที่ ๑๕ มีการค้นหาและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างคุณค่า

มีการสืบทอดใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนายสนิท พวงผกา สืบทอดภูมิปัญญาด้านประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน/ตำบล แต่ยังไม่มีการรวบรวมเป็นหมวดหมู่ ตัวชี้วัดนี้แต่เดิมก่อนการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงไม่ผ่านเกณฑ์

ตัวชี้วัดที่ ๑๖ มีการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ชุมชน

มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดทำ ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ด้านกลุ่มอาชีพ หมู่บ้านมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับศักยภาพของหมู่บ้าน ครัวเรือนในหมู่บ้านมีการปฏิบัติตามหลักการพึ่งตนเอง คนในหมู่บ้าน” มีการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเป็น”

ตัวชี้วัดที่ ๑๗ มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับศักยภาพของหมู่บ้าน / ชุมชน

คนในหมู่บ้านมีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ อย่างเหมาะสม การดูแลหลอดไฟ เครื่องใช้ไฟฟ้า เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และประหยัด การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ ๑๘ หมู่บ้านมีการสร้างเครือข่ายภาคีการพัฒนา

หมู่บ้านมีการเชื่อมโยงเครือข่ายกับตำบลบ้านจิ้ว ภาคีการพัฒนา ได้แก่ กศน. พัฒนาชุมชน เกษตรอำเภอ ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดิน ศอช.ต. เพื่อหาข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดที่ ๑๙ มีการปฏิบัติตามหลักการของการพึ่งตนเอง

คนในหมู่บ้านใช้เวทีประชาคมเพื่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อหมู่บ้านมีปัญหา หมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง กรณีน้ำท่วมที่ผ่านมา นอกจากนี้มีการจัดทำแผนชุมชนโดยกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

๔. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่

๒๐,๒๑,๒๒,๒๓

ตัวชี้วัดที่ ๒๐ มีจิตสำนึกของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมู่บ้านมีการสร้างจิตสำนึกการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านเช่นการช่วยกันดูแลรักษาแม่น้ำเจ้าพระยา / ลำคลองคูและคลองบ้านจิ้ว โดยการกำจัดวัชพืช ให้ดูสวยงามน่าอยู่ น่ามอง การแยกขยะ การกำจัดขยะ การปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น

ตัวชี้วัดที่ ๒๑ มีกลุ่ม / องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม

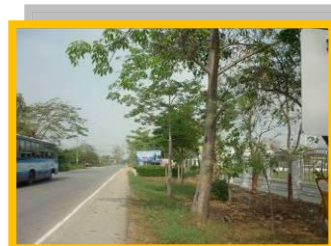
หมู่บ้านมีกลุ่ม / องค์กรที่คนในหมู่บ้านร่วมกันทำกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีการบริหารจัดการการใช้น้ำ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การดูแลแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง การจัดการขยะหน้าบ้านของตนเอง

ตัวชี้วัดที่ ๒๒ มีการใช้พลังงานทดแทนที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน

มีกระบวนการส่งเสริมให้คนในหมู่บ้านเรียนรู้ ทดลอง และเลือกใช้พลังงานทดแทนต่างๆที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพเศรษฐกิจ คริวเรือนมีกิจกรรมลดการใช้พลังงาน ร้อยละ ๒๕ เช่นการเปลี่ยนหลอดไฟแบบประหยัด การใช้จักรยานแทนการใช้รถยนต์

ตัวชี้วัดที่ ๒๓ มีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมู่บ้านมีกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดรายได้อย่างยั่งยืน มีกลุ่มอาชีพทำขนม มีการปลูกต้นไม้ทุกหลังคาเรือน มีกิจกรรมการปลูกต้นไม้ทดแทนเพื่ออนุรักษ์ ทำให้ชุมชนร่มรื่น รณรงค์ให้ครัวเรือนที่อยู่ริมคลองดูแลผักตบชวาหน้าของตนเอง เพื่อให้ลำคลองสะอาดสวยงาม

โดยสรุปผลการประเมินรอบหลัง ซึ่งอำเภอได้ดำเนินการตามโครงการแล้ว มีการประเมินตามแบบประเมิน ๒๓ ตัวชี้วัด ของกระทรวงมหาดไทย บ้านจิวผ่านเกณฑ์การประเมิน ๒๒ ตัวชี้วัด เป็นหมู่บ้านระดับ อยู่ดี กินดี

ประเมินความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์ ๖ องค์ประกอบ ซึ่งครัวเรือนเป้าหมายได้ทำการประเมินได้ค่าคะแนน ๙๔ คะแนน หมู่บ้านจิวจัดอยู่ในระดับที่ ๕ “อยู่เย็น เป็นสุข”

ความสำเร็จ/ศักยภาพที่ทำให้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา บ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว

เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจิว กำนันตำบลบ้านจิว ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล ผู้นำชุมชน ประชาชน และภาคีการพัฒนา ก่อให้เกิดการพัฒนาหมู่บ้านนำไปสู่ศักยภาพที่เข้มแข็งของชาวบ้านจิว ดังต่อไปนี้

ศักยภาพด้านเศรษฐกิจชุมชน (ทุนชุมชน)

๑. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านจิว จัดตั้งเมื่อ ๒๕๓๖ มีคณะกรรมการอำนวยการ ๙ คน สมาชิก ๑๐๔ คน เงินสะสมสะสม ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

๒. กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) นางลำจวน พวงเพ็ชร์ เป็นประธาน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ มีครัวเรือนเป้าหมาย ๒๗ ครัวเรือน

๓. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.) จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีการเพิ่มทุนพ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท เงินทุน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท

๔. กองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้รับเงินทุนพระราชทานเงินขวัญถุง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๘,๐๐๐ บาท นางลำจวน พวงเพ็ชร์ ปัจจุบันมีเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๑๘,๕๐๕ บาท

๕. กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ บ้านจิว หมู่ ๓ บ้านจิวเป็นสมาชิกทั้งหมด ๑๒๘ ครัวเรือน กรณีตายจะได้เงินประมาณ ๑๘,๖๐๐ บาท

๖. กองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นายประสิทธิ์ แสงศรี เป็นประธาน มีสมาชิกทั้งตำบลบ้านจิว ๒๓๘ คน ปัจจุบันมีเงินออมทั้งหมด ๓๔,๒๖๐ บาท

๗. กองทุน อสม. (กองทุนฌาปนกิจ) มีสมาชิก อสม. ทั้งตำบล ๓๔ คน เงินทุน ๒๐,๐๐๐ บาท มี นางสินทร ปานสัน เป็นกรรมการ

๘. กองทุนปุ๋ย ได้รับจัดสรรงบประมาณเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ นายสมนึก พันธุ์ทองดี เป็นประธาน สมาชิก ๑๐ คน เงินทุนหมุนเวียน ๕๐,๐๐๐ บาท

๙. กลุ่มอาชีพสตรีทำขนม /ทำน้ำพริก นางลำจวน พวงเพ็ชร เป็นประธาน จัดตั้งเมื่อ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ สมาชิก ๒๐ คน เงินทุนหมุนเวียน ๕,๐๐๐ บาท วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับแม่บ้านที่ว่างงาน มีรายได้น้อย ได้ประกอบอาชีพ มีงานทำ กิจกรรมกลุ่ม ทำขนมปังไส้ต่างๆ น้ำพริกแกง กาแฟ กวยเตี๋ยว ส้มตำ/ไก่ย่าง สมาชิกกลุ่มมีรายได้จากการประกอบอาชีพเฉลี่ย คนละประมาณ ๓,๐๐๐-๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๑๐. กลุ่มผู้ใช้น้ำ สมาชิก ๑๐ คราวเรือน ๖๐,๐๐๐ บาท นายกลั่น ล้ำบริสุทธิ์ ประธาน

๑๑. กองทุนพอเพียง (sml) โรงงานผลิตน้ำดื่มใช้ในหมู่บ้าน ช่างอนามย์ ผลิตน้ำทุกอาทิตย์ เงินทุน ๗๕๐,๐๐๐ บาท สมาชิกทุกครัวเรือนในพื้นที่หมู่ที่ ๓ นายปัญญา สรวายเอี่ยม เป็นผู้ดูแล

๑๒. กองทุนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ๕ ราย ทำการเกษตร ๑๕ ราย

๑๓. เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ๙๗ คน ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ ๕๐๐ บาท เงิน สงเคราะห์คนพิการ ๒๘ ราย เบี้ยยังชีพเดือนละ ๕๐๐ บาท

๑๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมาชิก ๒๐ คน เริ่มดำเนินการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

ศักยภาพด้านการพัฒนาคนในชุมชน

๑. กำนันลำจวน พวงเพ็ชร เป็นกำนันหญิงคนแรกของตำบลบ้านจิ้ว อยู่บ้านเลขที่ ๓๘/๑ หมู่ ๓ ตำบลบ้านจิ้ว เป็นคนบ้านจิ้ว โดยกำเนิด ปัจจุบันมีบุตร ๔ คน สามารถเป็นผู้นำการพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ของในตำบลได้เป็นอย่างดี โดยได้รับการคัดเลือกเป็นกำนันดีเด่นปี ๒๕๕๔ ไม่เกิดการขัดแย้งในกลุ่มผู้นำชุมชน

๒. นายชาญ พวงเพ็ชร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นคนในพื้นที่ตำบลบ้านจิ้วโดยกำเนิด อดีตเคยเป็นกำนันตำบลบ้านจิ้ว ให้การสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่จังหวัดปทุมธานีอย่างเต็มที่

๓. พระอุปัชชาวิมล กิจจานุกูล

เจ้าอาวาสวัดป่าจิว บวชมานานกว่า ๓๕ พรรษา
พระจรัญ พระวัดป่าจิว ทำพิธีเสเดาะห์ต่อชะตา อาบน้ำมนต์ทำนายดวงชะตา
เป็นที่พึ่งของประชาชนที่มีความทุกข์

๔. ครูอุดม /ครูสมหมาย แสงน้ำ เชี่ยวชาญด้าน การบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดีเด่น อยู่บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว

๕. นายอำนาจ นาคเขียว ภูมิปัญญาด้าน ประเพณีจตุลหุ อยู่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านจิว

๖. การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน

ประชาชนในหมู่บ้านมีความร่วมมือกันดี

กรณีมีกิจกรรมในหมู่บ้าน ก็ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน
ร้อยละ ๑๐๐ ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะของชุมชน เช่นการทำบุญ
กลางบ้าน การตักบาตรพระตามตรอก

๗. นวดแผนโบราณ นายพิรุณ ขำประถม

อยู่บ้านเลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๓ มีอนวดประจำหมู่บ้าน จะมีประชาชนที่รู้จักคุ้นเคยเรียกให้ไปนวดไม่ได้ประกอบอาชีพ
นวดเป็นลำเป็นสัน เรียกไปนวดก็ไป

๘. นายสนิท พวงผกา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทางด้านพิธีกรรมทางศาสนา
(มัคคทายกวัด) ประวัติความเป็นมาของบ้านจิว

อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๗ หมู่ที่ ๓ อายุ ๗๘ ปี

อาชีพ รับจ้าง และลูกฝึกสวนคร้วชาย พิธีกรรมทางด้านศาสนา

ศักยภาพด้านศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

สภาพทางสังคม

ภาษา ภาษาส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทย

ทางด้านประเพณีวัฒนธรรม ชาวบ้านจิว มีพระพุทธศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ คร้วเรือนทุกคร้วเรือนนับถือศาสนา
พุทธ และมีการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน และมีวิถีชีวิตแบบแบ่งปันเอื้ออาทรกันภายในหมู่บ้าน

ศักยภาพด้านการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

บ้านจิว มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม มีการดูแลแม่น้ำเจ้าพระยา ลำคลอง
ป่าจิว และคลองจิว สามารถมีน้ำใช้ได้ตลอดปี ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำเน่าเสีย สำหรับขยะมูลฝอย ก็จะมีรถเก็บขยะของ
อบต. นอกจากนี้ในแผนชุมชน ก็มีการจัดทำโครงการ
สร้างเขื่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดแนวของหมู่บ้าน
โครงการขุดลอกคลองจิวและคลองวัดป่าจิว โครงการ
ก่อสร้างเตาเผาขยะ รณรงค์ให้คร้วเรือนตลอดชาย
แม่น้ำเจ้าพระยาไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง ฯลฯ ดัง
โครงการบรรจุในแผนชุมชนของหมู่บ้านและ อบต.
จำนวน ๘ โครงการ สำหรับโครงสร้างพื้นฐานของ

หมู่บ้าน มีเพียงพอกับความต้องการของประชาชน มีถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน สาธารณูปโภคครบครัน

ศักยภาพด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

บ้านจิว หมู่ที่ ๓ เป็นพื้นที่ในความดูแลของกำนันตำบล ในเรื่องของการป้องกันรักษาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยชุมชน (ตามเกณฑ์ จปฐ. ข้อ๒๐ ปี ๒๕๕๔) ผ่านเกณฑ์ ๑๐๐ % เนื่องจากกำนัน ได้มีการแต่งตั้งชุดทำงานออกตรวจพื้นที่ตำบลทุกอาทิตย์ โดยรถตรวจการของตำบล มีการตั้งเวรรับผิดชอบเป็นวันๆ มีกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน การลด ละเลิก อบายมุข เพื่อให้คนในหมู่บ้านไม่ติดสุรา/บุหรี่ /การพนันทุกประเภท

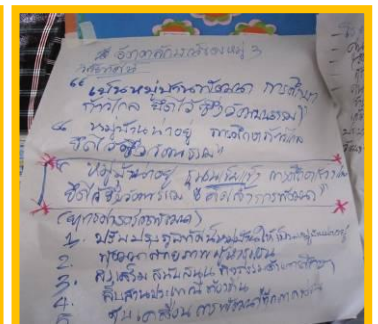
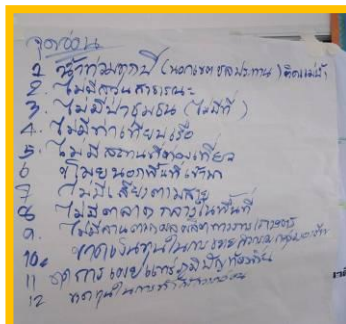

การป้องกันภัยธรรมชาติ เนื่องจากตำบลบ้านจิว คริวเรือ่นส่วนใหญ่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี เมื่อถึงฤดูกาล คณะกรรมการหมู่บ้านจะมีการวางแผนในการป้องกันน้ำท่วมทุกปี มีการนำกระสอบทรายมากั้นน้ำท่วม การจัดหาเรือ บริการคริวเรือ่นในหมู่บ้าน ทำอาหารแจกคริวเรือ่นที่น้ำท่วม ประสานขอเครื่องอุป-โภค บริโภค บริการรถสุขา มาแจกคริวเรือ่นที่มีปัญหา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

ศักยภาพด้านการบริหารจัดการชุมชน

การจัดระบบฐานข้อมูลชุมชน บ้านจิว มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนา จปฐ./กชช.๒๐ ข้อมูลทางด้านวิชาการ ข้อมูลคณะกรรมการหมู่บ้าน ข้อมูลกลุ่มอาชีพ ต่างๆ ไว้ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ซึ่งก็เป็นที่ตั้งของอาคารเอนกประสงค์นั้นเอง ใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรมต่างๆ การสาธิตการประกอบอาชีพ ฯลฯ

การจัดทำแผนชุมชน บ้านจิว มีการจัดทำแผนชุมชน และมีการทบทวนแผนชุมชน อย่างสม่ำเสมอ มีการจัดเวทีประชาคม หาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน พร้อมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านปี ๒๕๕๔ มีโครงการในแผนพัฒนาหมู่บ้านทั้งหมด ๓๙ โครงการ

ศักยภาพด้านสุขภาพอนามัย

สถานีอนามัยตำบล ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๓ มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้บริการคำแนะนำและตรวจการรักษาเบื้องต้น อย่างใกล้ชิด และออกเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วย

จากศักยภาพของหมู่บ้าน ทำให้อำเภอพิจารณาคัดเลือกบ้านจั่ว หมู่ที่ ๓ เข้าร่วมโครงการเชิดชูเกียรติผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๔ โดยจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก ทำให้บ้านจั่วได้รับรางวัลประเภทกลุ่ม/องค์กรแกนนำหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน

ปัจจัยส่งผลสำเร็จในการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงฯ

๑. แกนนำหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง มีความเสียสละ อดทน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาหมู่บ้าน มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดและปรับใช้กับชุมชนของตนเอง
๒. ครัวเรือนในหมู่บ้าน ได้มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
๓. การลดรายจ่ายทุกครอบครัวในหมู่บ้านมีการปลูกพืช ผักสวนครัว ไร่กินเอง และมีการทำน้ายาเอนกประสงค์ เช่น น้ายาล้างจาน ซักผ้า ปรับผ้านุ่ม สมุนไพรขัดผิว ไร่จำหน่าย และใช้เองในครัวเรือน
๔. ชุมชนมีกฎระเบียบปฏิบัติ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมา
๕. มีกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่หลากหลาย และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
๖. หน่วยงานภาคีการพัฒนาภาครัฐให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
๗. การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน และความสามัคคีของคนในหมู่บ้านมีเต็มที่
๘. มีประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมกระบวนการพัฒนาของหมู่บ้านและชุมชน

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. ปัญหาน้ำท่วมทุกปี ทำให้พื้นที่ในการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงประสบปัญหาในการทำกิจกรรมแบบพอเพียง ด้านการลดรายจ่าย
๒. ความไม่มีเวลาพอของครัวเรือนในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง
๓. ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำให้เข้าใจได้ช้า ต้องค่อยเป็นค่อยไปในการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

การขับเคลื่อนกิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการประเมินผลและติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ พร้อมให้การยกย่องชมเชยมอบใบประกาศให้กับหมู่บ้าน เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจในการพัฒนาหมู่บ้านและการรักษามาตรฐานของหมู่บ้าน

กระบวนการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๘ พรรษา
บ้านจั่ว หมู่ที่ ๓ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ครอบครัวพัฒนา ๓๐ ครอบครัว จัดทำแผนชีวิตตั้งปณิธานในการทำความดี โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกัน การศึกษาหาความรู้ การมีคุณธรรม เพื่อให้เกิดความสุข และเป็นต้นแบบให้กับคนในหมู่บ้าน ดังนี้ เป็นต้นแบบในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การลดรายจ่ายในครัวเรือน การทำน้ายา

เอนกประสงค์ใช้เอง การเพิ่มรายได้ การประหยัด การอดออม การเรียนรู้ร่วมกัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การเอื้ออาทร การจัดการปัญหาหนี้สิน การรักษาสุขภาพอนามัย

การขับเคลื่อนแผนชุมชน แกนนำชุมชน ประชาชน ร่วมกันจัดทำแผนชุมชน ปี ๒๕๕๔ เพื่อค้นหา ปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขปัญหา โดยเน้นโครงการกิจกรรมที่พึ่งพาตนเอง และปรับปรุงแผนชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ชุมชนมีการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อการพัฒนา ดังนี้ ข้อมูลแสดงความจำนงร่วมโครงการส่งเสริม ครอบครัวแข็งแรงเพื่อเป็นฐานของสังคมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ของสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย แบบรายงานผลการปฏิบัติตามโครงการส่งเสริมครอบครัวแข็งแรงเพื่อเป็นฐานของสังคมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา

การดำเนินการจัดกระบวนการพัฒนาตนเองตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา นอกจากได้ดำเนินการตามแนวทางตัวชี้วัดกระทรวงมหาดไทยแล้ว เพื่อให้มีความโดดเด่นและเป็นรูปธรรม เห็นได้ชัดเจนขึ้น บ้านจิวจะต้องดำเนินการให้เป็นหมู่บ้าน ที่ไม่มียาเสพติด ไม่มีคนจน และไม่มีหนี้นอกระบบ ซึ่งในภาพรวมของหมู่บ้าน จะได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นกับหมู่บ้านต่อไป

*****

กิจกรรมในภาพรวมของหมู่บ้าน

ของชาวบ้านจิว

เผาถ่านขาย, ปลุกอ้อยเพื่อคั้นน้ำ, ทำนา, ใช้ที่ว่างทำสวนครัว

ของคว่เรียนเป้าหมาย

ทำสวน, ปลุกผักขาย

ทำงานรับจ้างและทำสวนผสม ผสม รวมทั้งปลุกผักสวนครัวไว้กินเอง

การศึกษา

มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่สังกัด อบจ.คือ โรงเรียนสามโคก

โรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา คือโรงเรียนวัดป่าจิว

วัฒนธรรมประเพณี

